

ocene in poročila

PROSOJNICE PRI POUKU

Pri Državni založbi Slovenije je v letu 1987 izšel priročnik za učitelje Prosojnice pri pouku. Na 111 straneh nas avtor Slavko Brinovec nazorno in zgoščeno seznanja z grafoskopom, z metodičnimi možnostmi prosojnic, z njihovimi oblikami ter z načini poučevanja. V zadnjih treh poglavjih pa posebej osvetljuje povezovanje prosojnic z delovnimi listi, uporabo prosojnic kot učila pri skupinskem pouku ter vlogo prosojnic v didaktičnem kompletu.

V uvodnem poglavju avtor govori o pomenu izobraževalne tehnologije - še posebej avdiovizualnih sredstev za sodobni pouk geografije.

V drugem poglavju nas seznani z grafoskopom ter analizira različna poimenovanja tega učnega sredstva. Z risbo in besedo prikaže različne oblike grafoskopa, njegove osnovne dele pa tudi dodatke, kot so grafoskop z episkopom, polarizator, nastavki za diapozitive, diafilmi, kar pri nas slabo poznamo. Predstavi nam osnovne tehnične lastnosti aparata ter svetuje, kako ravnati, da ne bo prišlo do okvar in da bodo žarnice dlje svetile. Posebej zanimivo je podpoglavje, v katerem s šestimi primeri prikazuje, kam postaviti grafoskop v učilnici, kako namestiti platno, kolikšna naj bo velikost črk na prosojnici, da bo vidljivost projekcije čim boljša, hkrati pa bo učitelj dobro videl učence.

Avtor v tretjem poglavju didaktičnometodično vrednoti prosojnice, posebej njihovo vlogo pri oblikovanju geografskih pojmov ter ugotavlja široke didaktične možnosti zlasti večplastnih prosojnic.

Sledi prikaz petih oblik prosojnic: prosojnic - tabelskih slik, enoplastnih prosojnic, kombinacije enoplastnih prosojnic s prosojnicami, tabelskimi slikami, večplastnih prosojnic ter fotoprosojnic. Spoznamo didaktičnometodične prednosti vsake oblike, ki so prikazane tudi s sliko.

Učitelju bo v veliko pomoč pri delu poglavje Načini poučevanja s prosojnicami, v katerem spoznamo kar šest tehnik dela. To so tehnike obrisov, zakrivanja, modelov, dopolnjevanja ter prekrivalna in odkrivalna tehnika. Tudi te so ponazorjene s primeri. Raznovrstnost tehnik dela, nekatere je odkril avtor sam, nas bodo morda spodbudile k iskanju novih.

Kako lahko iz prosojnic naredimo tudi delovne liste in jih uporabimo v različ-

nih stopnjah učnega procesa, spoznamo v šestem poglavju. Prikazana sta primera delovnih listov iz prosojnic za pridobivanje in preverjanje znanja.

Prosojnica spremeni funkcijo tudi z uporabo pri skupinskem pouku. Kot pravi avtor, pomenijo prosojnice pri skupinskem delu "učilo, ki pripomore k razumevanju vsebine, pri plenarnem poročanju pa se posamezni listi spremenijo v dele večplastne prosojnice, ki pomagajo pri ugotavljanju medsebojnih zvez med posameznimi elementi in dejavniki". Podan je primer učne ure skupinskega dela pri obravnavanju Afrike.

Uporaba prosojnic v didaktičnem kompletu pa je ponazorjena na primeru grafoskopskega kompleta Slovenije.

Priročnik Prosojnice pri pouku je uporaben za učitelje različnih predmetov. Ker pa avtor utemeljuje metodične možnosti grafoskopa na primeru pouka geografije in ker so tudi vsi primeri geografski, je še posebej primeren za učitelje geografije vseh stopenj.

Maja Umek